

Enskal - orria

Soraluze

MINGAIN LUZE

"La Constanza"ko izparkeri tenetari sinatu ber beldioa beintan, karlatatutako autarkiatatik oraingoz asi ditza dirus ematen.

¿Izparkeri okef esan al dau orri? Bai, gizona, beste fikoz ere ez. Eta lu-di dutan "logica"rik baldin bada, ara zertatik abaratsen dan karlatatutak diru zabaltsan asi dirala botatutak.

Guazun arrira: Gabon zafetan Udakal aink bako biatzen artian bakoit-tari 5 lauriko emotia erabaki eban, eta noian 70 bat inguruk artu eban esate baterako, 400 bat lauriko diru zabaltsu zerbaki birribiten. Guazu uta dana edoziek daki biatzen emoteko 5 lauriko, bafa bafa ere dakigu diru orri erabiltzeko ez dagola bala nasaitasunik "presupuestoan".

Diru orri zabaltsu bada peyan be da bi lru egunetan erabiltzeko edo mus-takak jo ezaldea. Eta "La Constan-za"ko izparkeri arduratsuek diru za-baltsu orri dela ta senialako txarurke-rik espen jardun dute.

¿Zer esan daben? Zera... "5 pesetas miserables" ifozta ez diruzentzen dirala, eser erabiltzen esatenbake, eta UDALA DIRU ORRI ESMONDELA DREN GO AUTESKUNDEI BEGIRATUTA, da esatia, bokat balatsen. JA ez izateko diru pila! Okerik zabaltsu be-tian izaten zerate, bai noski.

Tira, kertonkeri ugari idazteko or-tatik atarazten da...

Eser ez dabela erabiltzen 5 laur-lekok; egi aundia eta egi aundi orri buru ortan jayo danik bakañik ez zate-zuela uste beintaz. Pozik gara gustu erabakita gelditzen dala, zeuri es-tiak, emen berago alatazen deguzaz.

Osteguzako Udakal batzarian irakurri zan "San Ignacio" deritzayon eres-batze edo musikoen izenian zuzendar-riak egilikio izakia. Ezutzen, ez-tun... zer difonan berak: lru egunian, bakoit-tzeko 140 lauriko kobratua gertu di-rala musikala joteko, eta lru eguneko diru orri lank bako biatzen artian nabiltzeko izango dala. Oterarako dea-dar egingo dala Langilan Bazkueri eta UDALA BERA BE BARKU DALA.

¿Au dek ostera! geure kolokorako esan genduan berala, Len "5 pesetas mi-serables" baldin baziran zabaltsu zi-ranak orain dirutaz okekin zerbana geyago banandu bear ole dute? Geure izparkeri mingain luze okef zer ar-pagi jafi bear ole digu. Ara or bati-tzerkeriarvan "bentatjak".

¿Aro izilik tenjei aundi orri? Zuek nai zruduken bafio obeto, zuek sekula egin ez dezuten bezala eta obe-to emongo ez dezuten bezala ere bai, arduratsuegala eta zuzenako dabiltz laur-lekuo Udalian.

Eta karlatatutako orain langile alde diru lagatasunik ¿zer egin dute? Era-n-tuna "La Constanza"ko izparkeriak emoten dau: "miserable"keri bat egin eta bera botua bazezagatik. Ala difio berak bafa geuk ez dazun esan ain-besteraño danik. Bafa bai esan dai-gun mila aldiz, amaika "ridi" egiteko sortiak zeratela. Onditso zenbat den-pora da ba Udaleri erantzun zenozu-tela, beonek langile alde zuzen lagun-ta eskatu ebanian musikala joteko EZER ERE EZ DEZUTELA NAI UDAL ONEKIN, beonek "patrozinatuko" idearik ez desutela ontzat artezen?

Eta orain patzara osan eskafi Udala baruko dala diru banantzeko. Ama-ka "ridi"-eskan daigun beñiro be-egiteko jayoak zerate-ta biz...

DRIS-DRAS

Errera-Altza

BUSKEL IZENA. — Eganat'ar Jose-ba Andoniren emaitzak izan duen aur-tzoari aguratu batzaitzakotan eskuel-izena emafi diote, eta beragatik gur-tzuak artu dute saskitxo bikiñi bat Do-na-tzikotik Emakume Abertzale Batza-koak emana.

Zorionak gurazoiari, eta jafal bide or-tian eskakidun aurtxoari dagokiyon esela esatek izoznak jartzen auzera ere. **EMAKUME ABERTZALE BATZA**. — Azenekoe ategian, beren artean, izan zuten Eibar-ko emakumiak urte-roko batzara.

Lengo Artekari Batza (Junta Direc-tiva)"ri orain arte egin duten lanaga-tik eskertu ondorian, eñiyo izandatik zuten arazo bat, eta onetsia jafi dute: Lehendakari: Asensio"tar Joseba. Lehendakari ordezkoa: Sansineño" tar Joseba. Idazkari: Fernandez"tar Miren. Idazkari ordezkoa: Marizkar" tar Joseba.

Dizural: Enelefeaga"tar Efamona. Batzordeak: Agirreabalaga"tar Imano-le; Eganat'ar Koidobike, Beñe" tar Nikole, Alkiz'ar Nikole, Alkiz'ar Ni-kole, Alkiz'ar Nikole, Gurozaga"tar Bingene eta Sarasola"tar Mikel.

Egitan, lanagotako onaz banan ere, oraingo au ez dulela txantxetako au-keratu. Beren izenak jafitika aski da. Emakumiak aske lezateke eta abek egin-go dutelakotan gare. Izarropen osoa ba degu jafituko dutela lan ugariyik egiten Jaungoikua eta Lege Zafar" ren alde, eta ortako izango dutela Efer-a" Altxoak abertzeala denon laguntza. Nik ere, nere izkira eskelitzen diyet.

Auzera emakumiak, Añefiya egituz. **IDIAKEZEN ALDE**. — Askolan esan oi degu zure gafi baleoko ge"arlar mal-te onen alde zerbait egitia oso pozik egingo gendukela.

Orain izitzi zalgu gal bat ofetarako. Danen jakitien gafian dagozaz arazo onetsiaz Madrid"ko "Tribunal de Ga-rantias" jabetu dedin diruba biar, eta ofetarako Gipuz" Buru Batzafar" ren agindua beñiz, Eibar"ko Eusko Etxean iritziyo dago arpede bat. Arpede on-akot emaitza bafita bi erialdeko da danak eman dezaten, eta uste det ez dala abertzeala bat, nola emakume ala gizatempe, geratuko emaitza bat'ar ori eman gabe.

Ezagutu geure amai eusko"tar baj, egon-bai ez luren zigorleku batian, berz abertik urun dagala, eta bera andik askatasiafen bi efeleko bat emango ez-dunik ezin teike izan.

Danon egimilara da ori, lortzeko idis-kez anal eñugabla eta bide berez gurr-euskeria mailta, berat dagokiyen mail-lan jartzea.

ANTZERKI JAYAK. — Ingarita z-u-ton bezala, Juan dan igandiaz zozili Pasai sanpedrotar'ak egin ziguten ant-zerki jaf bat berak oi duten bezin on-do, asko gustuzan ikusleari bates ere "Negarez igaro zan alsea" egin zuten bezala, eta azkeneko bakafiziketa "Joxe Ebarito". Nais dauntzako txalo ugari-yik izan, geyenak antzerki abekin irabazti zituzten, bates ere bakafiziketa "Joxe Ebarito". Nais dauntzako txalo ugari-yik izan, geyenak antzerki abekin irabazti zituzten, bates ere bakafiziketa pateragile ori ain ederki egin zue-nak.

Eta beñiz ere datofen iganderako, libeltzaren 28. antolatzen ari dira beste jafitxo bat emengo antzeslariyik. Aizaga"tar Tolibek egindako antzerki bat botako dute, eta zer ezanik ez da-go jaun okef egindako danak bezala oso polita dala. Izena du "Bost ur-tian" eta bi ekitaldeko da.

Gafiera "ensayo" tan ari diran beze-la ikusiyaz, eñbarkit gabe esan liteke bestietan oi duten bezin ondo edo obe-to antzerriko dutela.

Beragatik itxaro degu egun ortan Batzokiyoa beñia izatla.

Itan

Goierri

Agindua zofa dala esan oi da; beñi aginduko zor bat; eta bi aginduko bi zor, eta nik ere bai. Ziur "Luzer" agin-du nuzan astean beñ idatziko nuzia zerbait bafetaren galezaz eta lenbi-likoan "ute"; gaur orogatik nator zerbait idatzera. Eta bigaren zofa, lengo idazti batean agintzen nuzen idatziko nuzia arafitiaz, eta zor au gaur ordaindu nat nuke.

Ebaten nuzen idazti artian 553 peseta-ku irabazi zizudela 100, eta au, ara-gia eskatutako lekukio emanda, eta ez inarokoa eskatu eta lepokoa eman egin da; bafa gaur agurtuko dizutet irakurle onak, erak, Beasaingo, arakinarik, Udaleria zuzendutako zerbakiar'ekin, zer "gastu" daukaten izan arakintzek ematen diena, eta zerbait txekor beze-la litzen dituzteko izan, eta emendik ikusiko zube, arakintzen "bakafik" be-te lanik gabe ari dan arakintik ez daukala "quebrar" egin bidualik. Ara no-la jartzen dute.

Arafinkak duten eta bear duten lekua ren eñfeta izan 100 peseta. Laguntza-ko edo mutua, 150 peseta; kuxillo, ilma, trapu eta ezota, izan bear dute-lan 35 peseta; Albaratuaren agiriak 15 peseta; Zerga edo kontribuzioak, 8 pe-seta; laguntzale edo mutillaren aseguroa, 10 peseta; "Gastos domésticos" edo arakiliarren sendiko kasuak, 400 peseta; Heko gastua guztira, 708 pe-seta.

Izean litzen dituztela 14 txekor dau-de eginda kastu oyeik erak ditotez. 14 txekor oyeik, auzekoan ikusi genduen bezela, bakoitzean 190 peseta tra-baitsu, izaten dute 1400 peseta irabazi-lan.

Orain, izan irabasten dutena, eurak esan nai eñutena, bafio ikusi zana, 1400 peseta.

Izean eurak ordainitzen dutena guz-tira, au ifior galdetu gabe esan zute-na, 708 peseta.

Izean arakintari gelditzen zayon tra-bazia, berak, mutiak, eñfeta kutbilo, trapu, zerga eta "kristo" guziak ordainduta, 94 peseta.

Nola "estudio" au dagoen eginda 500 pesetako txekor'ekin, 14 txekor'ak ordainitzen dituzte 770 peseta; eta pe-seta oyeik izaten duten irabazi garbia da izan 694 peseta asi da ¡¡Eneko AMAIKA bafio gelege!! Ta ¡¡Eneko! Bafio ere esango dute, beñ beñasit'ar bati entzun niona. "Baselitafak, le-puan, gongoñean izaten ditua, koskor'a eta etotariak eta arakintak khotean". "Estanda"

IZENITZA

Zine delakoaren buruz

Eñin ukatuzko egia da zinezaleak gero ta gero ugariatzen ari dirala, bat-zer ere jende xez narlan; bertzala, teatro zaleak denbora berean gutxitzen ari dira, askoentzat zinetra joatez, jatu beñ bezaleko zaleto.

Noizpait jofen banatz adixkide ba-ti adituzta, bainan ala-ere amate-atik bederatzi bider penatu zait joatez; ofengatik garuko sinen aurka nago, zergatik agertzen dituzten pelikula del-akoetan ez dut ikusten erakuz bide txar'a bainik bereziki gaztetzat.

Ikusi dezagun nork ta nola egiten dituzten pelikula bat; alde batetik baz-kuñ bat erakren da ta bear den dirus ematen du, uester ta irabazibile aundia izanzen dutela; bertze aldeetik diru onen ondolan eriek bafala biltsen dira. Jen-de aberi nola gusietakoak pelikula egiteko, nola diren gale izintzen dute-n egileak, xgi ta musikaren zuzendar-riak, inxenierorak, eritlarinak ta abar; demak asmo batar batekin aberastu naiez ta etanote alojlik pelikula dituzten gale; ¿zer erakuzbide emanen digute olako gizon-andreak, geyenak linu-kerian bizi diranak!

Cocinas y estufas

Grandes existencias de toda clase de co-cinas, para carbón, leña y gas. Estufas y Salmandras de toda clase y modelos diferentes. Inmenso surtido en azulejos blancos y de color, para cocinas y cuartos de baño. TELEFONO 1-21-27 CALLE SAN FRANCISCO, 17 Cooperativa Patronal de Consumo de Materiales de Construcción S. A.

Legazpi

AGATE DEUNA. — Laster degu, beste urtetan aiti puzk egoten gifañ Agate Deunaren eguna.

Beste urtetan Agate bapirain, en-tzun izan ditugu, añaopa alizalazko abesten dituzten abesti egokiak, ba-tian auzetan... emaitik entzango dit-u-gu.

Auzuko urtetan habee bat auzetik auzitan ziran Eusko Batzokiak "en-salitzen" bafa auziten tamalea, ez di-tuztu ikusi oraindik; eta gaurko lete aben betartez nai nuke, berandu b-de-bera Enskal ofurak gordetzea, nait dutan gurek, Joan ditela. Batzokira lu-ru-tetan, ta zerbait egiten dan.

¡Antzian zan bemandi Ankar ibil!

BEKONTZAK. — Juan zan igan-dean ad izran, auzian izentatzen di-va-danen delak: Ugarte"tar Kepa, Man-txolet"tar Urbancin; eta Alustiz"tar Joseba Mirena. Ontzi"ko neskatza dan Ugarte"tar Julenekin.

Arbi bitarte nere zerkonik sutsuenak, laster uzartuko diranak. Bates ere Alustiz"tar Joseba Mirena gure lagun eta abertzeala zintzok.

BATZARRA. — Juan zan ostegun-ean genduan Batzokian orteko gora beren balzar orokora. Bertan Artekari Batza beñtu zan. Aparitzi"tar Jose-ba, Alustiz"tar Nikola eta Exeberbe"tar Joseba izan ziran, atsuneak bete-zeko auziak.

Nere zerkonik Artekari Batza beñi-ri, ¡Salatu gogor!

DEIA. — Datofen ostegunean, liak 25, emengo Eusko langilean batzar oro-kora izango da.

Bertan aztertuko beafeko galak pafan-tzitateak izan'ik, ez utsik eritiera eka-tzen zale baxkide danari.

Isasondo

IZPAR BELTZA. — Iturtoa ta Mui-duata"tar Nikola II da. Andazafar" San Juanak inguruan. Andazafar" ko xazo ezertatun, ta spurka apurki degeinduz Jaunaren eskutian beñ asken arnasa eman du.

Nork esan 32 urteko gizon sasoi-ko, abertzealaren alde lan galeña egin bear izan galaran, lusia betiko uzal bear zuntiki!

Nork esan, orain 30 urte, mutiko kuskof, izan ziran abertzealaren beñ espafietan azbitzen Nikola" betiko agur egin bear zigun! Nork esan, Inongo antzeziari ai-drakea antzeziari bafana, Juan dan urrian lot, zertuzteko neguan ere aint-beñio fof eragizati gabe, utal bear ginduzenik!

Eta nork esan, bere sende, ama, Andazafar"ko Leizaldekotik, ta ber-lako apur raintzela agurgaririk, otoliz xamufak asken olojtzak egiaz, erot-o on baitan ondoren, oya egin dekala Do-nosi aleda!

Nikola! Goguan beñitau ire gaxo al-di Juanan Andazafar"ta egin gindur-tzen ikur oñi ayenlan abertzealaren ren alde ire espafietatik iritertzen zi-radela ita xamufak! Espafituk astuko Nikola! Bizi izan egunetan beñezan mailtasuna azalduz, lagundu gifi-rike ludiari agur egiti iyozen tokitik Auzetari ko Barats Deunera; ludi on-tararako betiko ire izatez itkuturirik gel-ditu zan toki Deunera!

Goyen bego, abertze on ori: ta eten gabeko argiak argitu beaz bere egokia!

Bere emaitze, Makat'ar Miren, seme Inmanol, bere ama, ezkon ama, bere ana, ezkon anaireba, ta garbentzate-ko sendierik lagunduzten diegu dauka-tan atzetabean.

AU EZ DA BEARRA. — Au idatal ondoren jakitendit Arbi"tar Jose Ma-ri Donosti"ko Eruki Etxian apaldian gazortik gendukan gizon sasoi'koa ere il dala.

Onen emaitze atzekabituari, bere sen-di ta alde gutxiari laguntzen dlogu uña onetan daukaten atzetabean, ta irakurle gurtiyori eskatzen zaitzute il-dakoen alde otoliz egiteko.

Marumendi

DR. PINO Enfermedades nerviosas Aldamar, 24; Tel. 11661

Batzetan nobela batetik artzen di-luzte boren galak, bainan inurteko da nola berzelatzen dute areen argi-bi-dea; beñiki irakurli dit Henry Berns-bein jaunak idagten zuzena oken bu-rus, oso asare zagon zeren berak egin-dako nobela batetik alera zuten peli-kula batan gale, bainan agertzen omen sen oso aldabta ta die ez duela bai-menkik gelago emango bertze olako bat egitiko.

Egia da baditrala gal egokiak den edesti dela bidez, dan bidnak, me-tzak Julio Bernen nobelak, olak ta al-bar, bainan gal oyeik dituzten peli-ku-lak ez digute atsegirik ematen ta jen-erik nalgio oñi jafitzeza orai artio beala.

ALKERDI

Zaldibi

Befis ere azaldu bear ditot eñi tateko gora berak EL DIA ingurugaz tor onetan.

Joan dan igandean esan genduan, be-ñola anitzeko giferuzan "Amos Gaxuak", "Etxina Motzikin" ta geok ga-matutako "zalaparta bat". Oso pozik gelditu izan zintzun zutenak eta es-da beñotena.

Antzerki oyeik oso ederki antzian ginuzela esan digute jende bakok, be-ñ ezin esango det ondo antzeta gibe-tzela, ori nere burua beñen gabe-ja, jafitza izango litzate ta emengo at-zetziari beñiek ez daude oraingoan bakarik geditzeko asmoan, laster be-edo zer antzetzuko dute. Nik nere go-geoz beñio poz aundik lagunduko izan-beñ eñin liteke nere gozoa auzit-la, urte bete igaro arte.

Nik beñola beste aukok, nais eñu-tararik izan, Espafian mendera joan bearko degu Jankok nai dun izate. Eñio arojlik, denbora asko bafio izan-ango degu Araudi edo Estatutuko Jakañ etan, eta ortuan danak ez bafin-re gure ondorengoak pake dagoen Eñi-tian ez dute jan beñik izango Eñi-aldera gelditazana.

Zaldibitar abertzaleak zuen orrian batek idatzit zuzete eñi ontzako beñ-ik kanpin nagon bitartian urte be-ñigaro ondoren azalduko nais beñia.

Agur bada onekin izan leñbitzik elngo maite gudarri gusile ta zirikarin, gozo txafelik jun areen euskaleritik kanpora potak egongo zera eortzezko etxe aldera

MENDIGOTZALE BAT

LA PRIMERA MARCA Y MEJOR BI-CICLETA DE FABRICACION NA-CIONAL ES LA G. A. C.

Existencia en todos los tamaños CASA MINER S. A. RONDA TELEFONO 1-09-74

BAR-RESTAURANT

Casa Tiburcio

CALBETON, 40 TELEFONO 1313
Exquisita cocina. Servicio a la carta y menús. Precios económicos.

Dr. Benito Peitschen

ESPECIALISTA EN PARTOS Y EN-FERMEADES DE LA MUJER
Prim. 17. entresuelo - Teléfono 11.71

Ainbesteraño ere ez

Askotan, askotan ordas, aditu izan degun gauza da, guri, katolikosi, etzal-guia ernapan eta pazientzia besterik predikatu, bafio ikusten danca, lenago ori egin bada gurukin, emendik auzer-a gizonaren eskubidetzaz besterik ez zaigula itak egin bear.

Badirudi gaur, ez dagola biatifik osoo sinistu-ta bizi ez danik, bere au-derdikio eskubide edo dereztoak ofiñan eta zutik izpitzen diran uña artian ber-tan, ez dala izango ez estutasunik, ez negar eta ez da txaro edo pobretarian.

Eta au, beñiz, nik uste det, laregi au-tora joatez dala, bada "Negarizko ibar-ontan"... bizi geran bitartean beñi-beti izango ditugu bai arantzak, bai gaita eta eñbarkat eta baita naigabeak ere ugari.

Ez dagotako gure eskuan ludi au zu-ru bat eginda jartzea.

Nik ez det esan nai onekin ez da urtik eman ere, gure eskubideak zuzen eta biz-zizkoak diranean utzi bear di-gunik edozeñeri eurak zapaltzen, bafio emendik gizaru au "paralelo" bat egin-da jartzeko asmoak lastera eskubiden indatet eta eñtitan eginbezarikin aztu ta...

ONALDE

Mar y puertos

MOVIMIENTO DE BUQUES PUERTO DE SAN SEBASTIAN

ENTRADAS:
Vapor "Gijón", de Bilbao, con hie-rrro; Buzulet.
Vapor "Hernani", de Avilés, con car-bón; Gascu y Cruz.
Vapor "Inogedo", de Avilés, con car-bón; Gascu y Cruz.

SALIDAS:
Vapor "Nueva Bizcaya", para Bi-lbao, con yeso.

PUERTO DE PASAJES

ENTRADAS:
Vapor "Carmen", de Bilbao, con carga general; Letamendia.
Vapor yucosolvo "Trsat", de Goole, con carbón; Tenerife.
Vapor danés "Alfa", de Fowey, con kaolín; Cámara.

SALIDAS:
Vapor "Remedios", de Málaga, con petróleo; Campas.

SALIDAS:
Vapor "Tofin", para Bilbao, con carga general.
Vapor "Cabo Blanco", para Bilbao, con carga general.
Vapor "Bodon", para Avilés, en lastre.
Vapor "Astillero", para San Este-ban, en lastre.

No, no es un Westinghouse

Westinghouse

EXPOSICION Y VENTA: YURRITA Y FERNANDEZ, S. L.

Oquendo, 12 Teléfono, 15953

Representante en Irún y Fuenterrabía:
JOSE OLAGIBEL -:- Teléfono 465